

2015/3.DÖNEM
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVLARI
DENETİM, RAPORLAMA VE MESLEK HUKUKU

2 Aralık 2015-Çarşamba 18:00

SORULAR

SORU 1- Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik uyarınca;

- A)** Denetimin tanımını yapınız (2,5 PUAN)
- B)** Denetimin amacını belirtiniz (2,5 PUAN)
- C)** Denetim faaliyetleri sırasında kurum ve kuruluşların ilgililere sundukları bilgilerin gerçeğe uygun, doğru ve güvenilir olduğunun tespitinin ne şekillerde gerçekleştirileceğini yazınız. (16 PUAN)
- Ç)** Denetim sözleşmesinde gösterilmesi mecburi olan asgari hususları yazınız. (5 PUAN)

SORU 2- Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Disiplin Yönetmeliği uyarınca;

- A)** Disiplin cezası gerektiren fiillere ilişkin ihbar ve şikayetler nerele ve ne şekilde yapılabilir? (2,5 PUAN)
- B)** İhbar ve şikayetlerin işleme konulabilmesi için taşıması gereken şartlar nelerdir? (5 PUAN)
- C)** Meslek mensupları hakkında soruşturma açılmasını/başlatılmasını gerektiren durumlar, ihbar ve şikayet dışında odaya başka hangi şekillerde/nasıl intikal eder? (12,5 PUAN)

1

SORU 3- Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerce Tutulacak Defter ve Kayıtlar ile Meslek Mensuplarının Bildirim Mecburiyeti Hakkında Yönetmelik uyarınca;

- A)** Meslek mensuplarının yaptıkları çeşitli hizmetler dolayısıyla düzenleyecekleri rapor türlerini sayarak kısaca açıklayın. (15 PUAN)
- B)** Rapor örneklerine (kaç örnek düzenleneceği dahil) , (4 PUAN)
- C)** Raporların nasıl alınıp verileceğine, (2 PUAN)
- Ç)** Rapor eklerine, (2 PUAN)
- D)** Rapor içeriğine (raporlarla ilgili olarak hangi kurallara uyalacağına) (5 PUAN)

İlişkin Raporlama İlkelerini açıklayınız.

SORU 4- İhraç edilen mallara ilişkin Özel Tüketim Vergisi İadesi Tasdik Raporuna ilişkin aşağıdaki soruların cevaplarını ilgili mevzuat türünü de belirterek açıklayın:

- A)** İhraç Edilen Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisi İadesi Tasdik Raporunun mükellefe sağladığı kolaylıklar/avantajlar nelerdir (tam tasdik sözleşmesi bulunup bulunmaması ya da süresinden sonra tam tasdik sözleşmesi düzenlenmiş olması hallerini dikkate alarak açıklayın) ? (5 PUAN)
- B)** Mükellefin, İhraç Edilen Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisi İadesi Tasdik Raporunu herhangi bir Yeminli Mali Müşavire düzenletilip düzenletilemeyeceğini ve şartını açıklayın. (2 PUAN)
- C)** Yeminli Mali Müşavirler tarafından düzenlenecek İhraç Edilen Mallara İlişkin Özel Tüketim vergisi İadesi Tasdik Raporunda;
- a)** Rapor Kapağında bulunması gereken bilgiler, (2,5 PUAN)
 - b)** Rapor Dispozisyonu bakımından bulunması gereken bilgiler (rapor içeriğindeki bölümlerde yer almazı gereken bilgilerden her bölüm için sadece ikisinin yazılması yeterlidir) , (8,5 PUAN)
 - c)** Tespit ve tevsiki istenen hususlar, (5 PUAN)
- ç)** Vergi dairesine ibrazı gereken belgelerin asıllarının ibraz edilmemesi halinde yapılması gerekenler, (3 PUAN)
- nelerdir ?

CEVAPLAR

CEVAP 1- Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik uyarınca;

A) (Denetimin Tanımı Madde 48)

Muhasebe; kurum ve kuruluşların ekonomik faaliyetlerinin rakamsal kayıtlarını düzenler, bu bilgileri faaliyetler ve sonuçları ile ilgililere doğru ve açık şekilde iletir.

Denetim ise; bu bilgilerin ilgili mevzuat ve Genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine uygun olarak ekonomik olayların gerçek mahiyetinin kayıtlarda yer alıp olmadığını tarafsız olarak kanıtları ile araştırarak sonuçlandırır ve onaylayan sistematik çalışmazdır.

(Toplam 2,5 puanı aşmamak üzere, altı çizili her kelime veya ifadeye 0,5 puan verilmiştir)

B) (Denetimin Amacı Madde 49) Firma, kurum ve kuruluşların sahip ve ortaklarına, alacakları ile kredi kuruluşlarına, işçi ile işveren kuruluşlarına, Devletin ekonomik ve idari birimleri ile ayrıca vergi idaresine bunların mali tablolarında yer alan kayıtların gerçeğe uygun, doğru ve güvenilir olduğunu ortaya koymaktır.

(Altı çizili her kelime veya ifade 0,5 puan değerindedir)

C) (Denetim Faaliyetleri Madde 50) Kurum ve kuruluşların ilgililere sundukları bilgilerin gerçeğe uygun, doğru ve güvenilir olduğu tarafsız meslek mensubunca;

- a) Kurum ve kuruluşların varlıklarının kurum ve kuruluşların yararına kullanılıp kullanılmadığının,
- b) Varlıkların adet ve değer olarak kayıtlarda gösterilip gösterilmemişinin,
- c) Varlıkların ilgili mevzuat ve muhasebe prensiplerine uygun ve doğru olarak değerlendirilip, değerlendirilmemişinin,
- d) Varlıklara giren ve çıkan değerlerin kayıtlarda tam ve doğru olarak yer alıp olmadığı,
- e) İşletmenin borç ve alacaklarındaki artış ve azalışların tam ve doğru olarak gösterilip gösterilmemişinin,
- f) Kurum ve kuruluşların ekonomik faaliyetleri sonucu varlık artış ve azalışlarının kayıtlar ile mali tablolarda tam ve doğru olarak hesaplanıp hesaplanmadığının,
- g) Mali tabloların ilgili mevzuat ve genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine uygun düzenlenip düzenlenmediğinin,
- h) Malî tablolara dayalı vergi beyannameleri ile diğer beyanname ve belgelerin ilgili mevzuata uygun olup olmadığı denetim standartlarına göre,
tespiti ile gerçekleşir.

(Her bent 2 puan değerindedir)

Ç) (Denetim Sözleşmesi Madde 51) Sözleşmede en az aşağıdaki hususların gösterilmesi mecburidir.

- Sözleşmeyi yapan ilgililer,
- Denetimin kapsamı,
- Hazırlanacak tablolar,
- Hesaplanan insan/saat,
- Denetimin yapılacağı yerler,
- Denetim kapsamına alınacak süre ve dönem,

-Varsa önceki dönem denetim yapan meslek mensubu,

-Denetimin başlama ve bitiş tarihleri,

-Raporun teslim edileceği tarih,

-Denetimde görev alacak elemanlar.

(Her bent 0,5 puan değerindedir)

CEVAP 2- Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Disiplin Yönetmeliği uyarınca;

A) (İhbar ve Şikayet Madde 17) İhbar veya şikayet sözlü veya yazılı olmak üzere iki türlü yapılır.

-İhbar ve şikayetler oda veya birlik kurullarına yapılır. **(1 PUAN)**

-Sözlü ihbar veya şikayette aynı hususlar oda veya birlik kurulları başkanları veya kurul üyelerinden biri ile ihbar veya şikayette bulunan kişi tarafından imzalanacak bir tutanakta gösterilir. **(1 PUAN)**

-Yazılı ihbar veya şikayet: Odalara veya Birliğe verilecek dilekçe ile yapılır. **(0,5 PUAN)**

B) (İhbar ve Şikayet Madde 17) Her iki durumda da başvuran kişinin açık kimliği **(1 PUAN)** ve adresi **(0,5 PUAN)**, ihbar veya şikayet olunan meslek mensubunun kimliği **(1 PUAN)**, ihbar veya şikayet konusu **(1 PUAN)**, maddi olaylar ve ihbar gününün **(1 PUAN)** belirtilmesi zorunludur.

Yazılı ihbar ve şikayetlerde, ihbar veya şikayette bulunanın kimliği, adresi ve imzası bulunmayan ihbar ve şikayetler işleme konulmaz. Sözlü ihbar veya şikayette aynı hususlar oda veya birlik kurulları başkanları veya kurul üyelerinden biri ile ihbar veya şikayette bulunan kişi tarafından imzalanacak bir tutanakta gösterilir. **(0,5 PUAN)**

C) (Soruşturma Madde 15) Meslek mensupları hakkında soruşturma:

a) İlgilinin ihbar ve şikayetini,

b) İlgili oda kurullarından herhangi birinin isteği, **(3 PUAN)**

c) Birlik Kurullarından herhangi birinin isteği, **(3 PUAN)**

d) Sorumlu görülen oda veya birlik kurul başkan ve üyeleri hakkında; ilgili oda veya Birlik Genel Kurulunun kararı, **(3 PUAN)**

üzerine yapılır.

Ceza Kovuşturmasının Disiplin Cezalarına Etkisi ve Meslek Mensupları Hakkında Tedbir Kararı Verilmesi Madde 30) Oda yönetim kurulu; sonucu kendilerine ulaştırılmış olması koşuluyla hükümlülükle sonuçlanan bir ceza davasının konusunu oluşturan eylemden dolayı ayrıca disiplin soruşturması açmak zorundadır. **(3,5 PUAN)**

CEVAP 3- Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerce Tutulacak Defter ve Kayıtlar ile Meslek Mensuplarının Bildirim Mecburiyeti Hakkında Yönetmelik uyarınca;

A) (Rapor Türleri Madde 13)

Özet Standart Denetim Raporu; ayrıntılı denetim raporundan yararlanılarak düzenlenir. Bu rapor incelemenin kapsamını, genel kabul görmüş muhasebe ve standartları ile ilişkisini, mali tabloların

gerçekliğini gösterir ve ilgililere verilecek özet bilgiyi içerir. Özet standart denetim raporunda muhasebe denetiminin kapsamı, yorumlama ve görüş bölümleri bulunur. **(3 PUAN)**

Ayrıntılı Denetim Raporu: denetim kapsamını, yapılışını, gerekli dipnotlarını, mali tabloları ve istatistik verileri içerir ve raporda tarih, dayanaklar, görüş ve imza bölümünün bulunması zorunludur. **(3 PUAN)**

Tasdik Raporları; ilgili Yönetmelikte belirtilen tasdik işlemleri dolayısıyla Yeminli Mali Müşavirlerin düzenledikleri raporlardır. Tasdik raporlarının kazıtsız, silintisiz ve açık ifadeleri içerir biçimde düzenlenmesi gereklidir. Tasdik raporlarının en az üç örnek düzenlenmesi zorunludur. Bu üç örneğin biri saklanır, ikisi hizmet sunulan firmaya verilir. **(3 PUAN)**

Özel Amaçlı Raporlar; meslek mensupları, hizmet verdikleri firmaların ya da resmi mercilerin isteğine uyarak yaptıkları denetimler sonunda özel amaçlı raporlar düzenlerler. Dönemsel raporlar bu tip raporlardan olup, aylık yada üç aylık bilgileri kümülatif olarak gösterirler. **(3 PUAN)**

Yardımcı Raporlar; mali analiz, denetleme ve tasdik işlemleri sırasında başka meslek mensuplarınınca düzenlenmiş teknik ve mali raporlardır. Meslek mensuplarınınca denetim ve tasdik raporlarında, yardımcı raporlardaki bilgiler esas alınır. **(3 PUAN)**

B) (Raporlama İlkeleri Madde 14) Raporların kaç örnek düzenleneceği sözleşmelerde belirtilir. Raporlar, en az üç örnek düzenlenip iki örneği firmaya verilir. Bir örneği de meslek mensubunca ilgili dosyada saklanır.

(Toplam 4 puanı aşmamak üzere, altı çizili her ifadeye 2 puan verilmiştir)

C) (Raporlama İlkeleri Madde 14) Raporların alınıp verilmesi tutanakla ya da rapor örneğine konulan şerhle yapılır.

(Altı çizili kelime veya ifadelerden birini yazana 2 puan verilmiştir)

C) (Raporlama İlkeleri Madde 14) Rapor ekleri, raporun parçası olup tüm örneklerine eklenir. **(Altı çizili kelime veya ifadelerden birini yazana 2 puan verilmiştir)**

D) (Raporlama İlkeleri Madde 14) Raporlarla ilgili olarak şu kurallara uyulur:

- Raporlarda düzenleme amacı belirtilmelidir.
- Yardımcı raporlar, ayrıntılı denetim raporları ve özet standart denetim raporları birbirile ilişkili ve uyumlu olmalıdır.
- Raporlar kısa sürede hazırlanmalıdır.
- Raporlar belirli standartlara bağlanmalıdır.
- Raporların dili; maliye ve muhasebe dili olmalı ve raporlarda tablolar, grafikler ve benzeri elemanlar kullanılmalıdır.

(Her bent 1 puan değerindedir)

5

CEVAP 4- 44 Sıra Numaralı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Genel Tebliği (Resmi Gazete Tarihi: 29.09.2011, Sayısı: 28069)

A) (1-Tasdikin Amacı ve Tasdik Sözleşmesi Düzenlenmesi) Süresinde düzenlenmiş tam tasdik sözleşmesinin mevcudiyeti halinde miktara bakılmaksızın, inceleme raporu (2 PUAN) ve teminat (2 PUAN) aranmadan İhraç Edilen Mallara ilişkin Özel Tüketim Vergisi İadesi Tasdik Raporuna istinaden iade işlemi yapılacaktır.

Tam tasdik sözleşmesi bulunmayan ya da süresinden sonra tam tasdik sözleşmesi düzenlemiş olan mükelleflerin Yeminli Mali Müşavir Tasdik Raporuna dayalı Özel Tüketim Vergisi iadelerinde, 37 Sıra No.lu Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Genel

Tebliğinin ihracat teslimleri ile ihrac kaydıyla tecil-terkin kapsamında yapılan teslimlerden doğan Katma Değer Vergisi İadesi işlemleri için öngörülen limit güncelleştirilerek uygulanacaktır. **(1 PUAN)**

B) (1-Tasdikin Amacı ve Tasdik Sözleşmesi Düzenlenmesi) Yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri ve eklerinin tasdiki (tam tasdik) için yeminli mali müşavirlik sözleşmesi düzenleyen mükelleflerin, İhraç Edilen Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisi İadesi işlemlerinin yeminli mali müşavirlerce tasdiki konusunda, tam tasdik sözleşmelerinin bulunduğu yeminli mali müşavirler yetkili olacaktır. **(1 PUAN)** Tam tasdik sözleşmesi bulunan mükellefler tam tasdik sözleşmelerinin bulunduğu yeminli mali müşavirle İhraç Edilen Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisi İadesi Tasdik Raporu sözleşmesi düzenleyebileceklerdir.

Tam tasdik sözleşmesi bulunmayan mükellefler ise diledikleri bir yeminli mali müşavirle **(1 PUAN)** İhraç Edilen Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisi İadesi Tasdik Raporu sözleşmesi düzenleyebileceklerdir.

C) (2-Yeminli Mali Müşavirler Tarafından Düzenlenecek Olan İhraç Edilen Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisi İadesi Tasdik Raporunda Bulunması Gereken Bilgiler) İhraç Edilen Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisi İadesi Tasdik Raporu, bu Tebliğin (1) numaralı ekini oluşturan Rapor Kapağına ve (2) numaralı ekini oluşturan Rapor Dispozisyonuna uygun olarak hazırlanacaktır.

a) Rapor kapağında bulunması gereken bilgiler (EK: 1):

- Rapor sayısı ile ek sayısı, **(0,5 PUAN)**
- incelemeyi yapan YMM bilgileri, **(0,5 PUAN)**
- Dayanak sözleşmenin tarih ve sayısı, **(0,5 PUAN)**
- Mükellef bilgileri, **(0,5 PUAN)**
- incelemenin dönemi, konusu, sonucu (herhangi birini yazana **0,5 PUAN)**

b) Rapor içeriğinde bulunması gereken bilgiler (EK: 2):

I. GENEL BİLGİ Bölümü (1,25 PUAN): Bu bölümde firma bilgileri bulunur. **(1 PUAN)**

- Bu bölüm aşağıdaki bilgileri içerecektir;
- Firmanın ticari unvanı, ticaret sicili kaydı ve numarası,
 - Firma sahibi veya ortaklarının ad ve soyadları ile işyeri ve ikametgah adresleri, bağlı oldukları vergi dairesi ve vergi kimlik numaraları, (firmanın bulunduğu adreste birden fazla firma var ise bu firma ve ortakları için de aynı bilgilerin tespiti şarttır.)
 - İletişim araçlarının (telefon, telex, fax, vb...) sayısı ve numaraları ile kanuni defterlere kayıtlı olup olmadığı,
 - Firmanın iştigal konusu,
 - Son bir yıl içinde kredi kullanıp kullanmadığı, kullanmışsa hangi banka şubelerinden ne miktar kredi aldığı,
 - İşyerinin durumu, ihracattan önceki altı ay içinde ve altı ay sonunda işyerinde çalıştığı işçi sayısı,
 - Varsa Sanayi Sicil Belgesi ve Kapasite Raporu Özeti,
 - Bir önceki yıl üretim ve ihracat miktarları,
 - Mevcut en son tarihli bilanço örneği,
 - Muhabededen sorumlu olanların adları, Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavir unvanını alıp almadıkları,

-Gerekli görülen diğer hususlar.

II. USUL İNCELEMELERİ Bölümü **(1,25 PUAN)**: Bu bölümde defter, belge ve beyannamelere ilişkin bilgiler bulunur. **(1 PUAN)**

Bu bölümde en az aşağıdaki hususlar tespit edilecektir;

-Yasal defterlerin tasdikine ilişkin bilgiler,

-Defter kayıtlarına dayanak teşkil eden belgelerin usulüne uygun olup olmadığı, gerçeği yansıtıp yansımadığı, kayıt nizamına, muhasebe ilkelerine uygun olup olmadığı,

-Defter kayıtlarının kayıt nizamına, muhasebe ilkelerine uygun olup olmadığı,

-Son iki yıla ilişkin vergi beyannamelerinin zamanında verilip verilmemişti,

-Son iki yıla ilişkin katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi beyan bilgileri,

-Gerekli görülen diğer hususlar.

III. HESAP İNCELEMELERİ Bölümü **(1,25 PUAN)**: Bu bölümde kayıtların gerçek durumu yansıtıp yansımadığını ve iadesi gereken vergi tutarının hesaplanması ilişkin bilgiler bulunur. **(1 PUAN)**

Bu bölümde en az aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur;

-İadeye konu mal alış ve satış faturalarının gerçek durumu yansıtıp yansımadığı; bunların ilgili sevk ırsaliyeleri, nakliye giderleri ile ilgili faturaları ve benzeri belgelerle karşılaştırılarak mal hareketlerin izlenmesi, bu belgelerde yer alan bilgilerin karşılaştırılarak tutarlarının doğruluğunun ve gerçekliğinin belirtilmesi,

-Özel tüketim vergisi ödenerek ithal edilen veya yurt içinde ÖTV mükellefinden satın alınan malların, ithalatçısı veya ihracatçısı tarafından, başka bir malın imalinde kullanılmaksızın veya herhangi bir işleme tabi tutulmaksızın aynen ihraç edildiğinin tespit edilmesi,

-İhracat fatura bilgilerinin, gümrük çıkış beyannamelerinde yer alan bilgilerle mukayese edilmesi ve miktar ve fiyat yönünden uygunluk sağlanması,

-Belgelerin hukuki geçerliliği ve ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğu sağlanan ihracat sonucunda iade veya mahsup edilmesi gereken vergi tutarının hesaplanması ile ilgili tüm veriler ve hesaplamların yapılması, ilgili dönem katma değer vergisi beyannamelerinde yer alan bilgilere uygunluğunun ortaya konması,

-İncelemenin sağlıklı ve amacına uygun sonuçlandırılabilmesi için gerekli olabilecek diğer konuların da irdelenmesi.

IV. SONUÇ Bölümü **(1,25 PUAN)**: Bu bölümde Yeminli Mali Müşavir, firmanın ilgili dönem hesaplarının özel tüketim vergisi iadesi yönünden incelenmesinde, fiili durumun, muhasebe kayıt ve belgelerinin ve buna ilişkin beyannamelerin ilgili mevzuata uygunluğunu araştırdığını belirterek, iadesi gereken özel tüketim vergisi tutarının ne kadar olduğu konusundaki görüşünü kesin olarak ifade edecktir. **(0,5 PUAN)**

c) (2-Yeminli Mali Müşavirler Tarafından Düzenlenecek Olan İhraç Edilen Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisi İadesi Tasdik Raporunda Bulunması Gereken Bilgiler) Düzenlenecek raporda;

-İhracatçı adına düzenlenen ve üzerinde özel tüketim vergisinin gösterildiği fatura veya benzeri belgenin, ihracat edilen malların ithal edilmiş olması halinde ise ithalatta düzenlenen gümrük beyannamesinin ve verginin ödendiğini gösteren gümrük makbuzunun,

-İhraç edilen mala ait gümrük beyannamesinin, (2 PUAN)

-İhraç edilen mala ilişkin yurt dışındaki müşteri adına düzenlenen faturanın, (2 PUAN)

1 Seri No.lu Özel Tüketim Vergisi Genel Tebliğinde ve gerektiğinde bu konuda yayımlanacak müteakip tebliğ ve benzeri düzenlemelerde açıklanan usul ve esaslara uygun olduğunun tevsik edilmesi gerekmektedir.

-İhraç edilen mala ait Özel Tüketim Vergisinin, mükellefi tarafından bağlı olduğu vergi dairesine (ithalatta gümrük idaresine) ödendiği yeminli mali müşavirlerce araştırılarak tespit edilecek ve bu tespitlere tasdik raporlarında yer verilecektir.**(1 PUAN)**

ç) (2-Yeminli Mali Müşavirler Tarafından Düzenlenecek Olan İhraç Edilen Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisi İadesi Tasdik Raporunda Bulunması Gereken Bilgiler) Yukarıdaki (C-c deki) belgelerin asılları veya gümrük beyannamesi ile gümrük makbuzlarının ilgili gümrük idaresi, noter ya da yeminli mali müşavir tarafından tasdikli örneği, **(1 PUAN)** diğer belgelerin ise asının aynı olduğuna dair bir şerh verilerek kaşe tatbiki ve imzalanması suretiyle firma yetkililerince onaylı fotokopisi **(1 PUAN)**

vergi dairesine ibraz edilecektir.

(Toplam 3 puanı aşmamak üzere, altı çizili her kelime veya ifadeye 1 puan verilmiştir)

(Cevap Anahtarındaki Altı Çizili Kelime veya İfadeler Yeterli Cevap Sayılmıştır)